

Itinera roept de nieuwe regering op om binnen deze legislatuur structurele hervormingen door te voeren en aanvullende budgettaire maatregelen achter de hand te houden.

Itinera feliciteert de regeringsonderhandelaars voor het vinden van een akkoord in een zeer moeilijke partijpolitieke context.

In de eindfase van de regeringsonderhandelingen is veel politieke energie gegaan naar de Europese aanbevelingen. De graadmeter van het regeerakkoord is echter niet of België het Europese examen van 2011-12 passeert. De graadmeter is of België de al lang uitgestelde strategische koerswijzigingen inzet die de economie naar herstel en de sociale zekerheid naar nieuwe duurzaamheid brengen.

De erfenis van staatsschuld en de terugkerende kost van vergrijzing maakt de budgettaire druk aanhoudend. De nieuwe regering heeft daarom een dubbele taak: onmiddellijk noodzakelijke miljarden vinden en tegelijkertijd staatshuishouding, economie en sociale zekerheid structureel beter maken. Vooral op het vlak van deze structurele hervormingen hebben de regeringsonderhandelaars een aantal gemiste kansen laten liggen.

Het Itinera Institute roept de onderhandelaars op om de structurele hervormingen alsnog op te nemen. Dat kan zowel binnen de legislatuur als door het aanstellen van expertencommissies die hervormingstrajecten kunnen voorbereiden. Itinera pleit er ook voor dat de nieuwe regering een aantal aanvullende budgettaire maatregelen achter de hand houdt zodanig dat ze snel op de bal kan spelen als ons land terug onder vuur komt te liggen op de financiële markten.

1. Begroting 2012 gezien door de Itinera bril

In het rapport "Begroting 2012 gezien door de Itinera bril" heeft Itinera het begrotingsakkoord onder de loep genomen. Itinera evalueert globaal de begroting als positief.

Itinera beseft dat er onmiddellijk gaten moeten gevuld worden in de begroting met maatregelen die snel geld opbrengen maar dit gaat best gepaard met een engagement voor een diepgaande hervorming van het bestaande belastingstelsel, structurele hervormingen zoals de werking van het openbaar bestuur en het verschuiven van belasting op arbeid naar andere grondslagen.

Momenteel wordt in heel wat kleinere uitgavenpostjes gesneden, terwijl er elders nog heel wat laaghangend fruit hangt. Het goede nieuws is dus dat er nog een groot besparingspotentieel op de niet-sociale uitgaven is in ons land.

Door de turbulente omgeving en het risico dat de rentekosten nog de hoogte ingaan en de economische groei lager kan uitkomen pleit Itinera ervoor dat de nieuwe regering een aantal aanvullende budgettaire maatregelen achter de hand houdt. Dit om snel in de strijd te kunnen gooien als ons land onder vuur komt te liggen op de financiële markten.

2. Pensioenen

Er wordt aan randvoorwaarden geraakt, maar de grond zelf blijft onaangeroerd. Dit is niet de systemische hervorming die ons pensioensysteem stabiel maakt, maar veeleer een collectie van beperkte ingrepen met een besparingslogica:

België mist opnieuw de boot van een veralgemeende tweede pijler, terwijl die onvermijdelijk is voor duurzame pensioenfinanciering in de toekomst.

Demografie en stijgende levensverwachting zijn niet blijvend geneutraliseerd of geïnternaliseerd. Het optrekken van minimumvereisten is weinig meer dan tijd kopen.

Itinera doet nogmaals oproep voor de invoering van een notioneel systeem naar Zweeds model, zodat levensverwachting en demografie automatisch verwerkt worden in de pensioenberekening.

3. Arbeidsmarkt

Het regeerakkoord is een Generatiepact op steroïden: brugpensioen, wachttuitkeringen, activering, enz. worden allemaal verstrengd.

Aanscherping van het Generatiepact was onvermijdelijk. Maar deze aanscherping is sociale afbouw als ze niet gepaard gaat met een grondige modernisering, die de arbeidsmarkt veel leeftijdsvriendelijker maakt. Op geen enkele van de daarvoor noodzakelijke terreinen maakt het regeerakkoord wezenlijke vooruitgang:

Geen visie voor moderne en flexibele carrières via bijvoorbeeld de loopbaanrekening.

Geen hervormingen om loonevolutie en personeelsbeleid meer te enten op langere loopbanen.

Geen strategie om degressieve werkloosheidsuitkeringen te combineren met progressief toenemende begeleiding naar werk.

Itinera doet opnieuw een oproep voor de brede mobilisatie rond een Leefijdspact dat de noodzakelijke strategische keuze kan nemen, waarna die vervolgens geleidelijk uitwerking kunnen krijgen.

4. Doelmatige gezondheidszorg

Een besparing op de groeicost voor publieke uitgaven in de gezondheidszorg was budgettair onafwendbaar. Maar eenmalige lineaire besparingen zijn geen oplossing: ze zijn een probleem. De budgettaire druk op de gezondheidszorg, die permanent innoveert, is blijvend. Een duurzaam antwoord op die blijvende uitdaging vergt ingrepen voor een betere organisatie van de gezondheidszorg.

Itinera wijst op de volgende prioriteiten:

- hervorming van de ziekenhuisfinanciering;
- meer kosteneffectiviteit;
- invoeren van kwaliteitsindicatoren en een daarop geënt financieringssysteem;
- betere afstemming van de zorgactiviteiten.

De volledige tekst kan u terugvinden op www.itinerainstitute.org

Meer info:

- Marc De Vos, algemeen directeur Itinera : 0498/42 11 88
- Ivan Van de Clout, chief economist Itinera : 0478/43 47 17